

Exh 20 Two articles from the Magazine "Skoven" (Danish)

Output D4.7 Media promotion - Public

Skoven 12 2010 – ISSN 0160-8539

This information is part of the CeFCo project, with the purpose to develop a model for certification of forest contractors in Denmark, Spain, Sweden, Bulgaria and Portugal respectively. The project will be carried out in a cooperation between NEPCon, The European Network of Forest Entrepreneurs (ENFE) and the Forest Stewardship Council (FSC) and national organisations. The project is supported by the Danish Forest and Nature Agency, Fundación Biodiversidad and the European Union CIP Eco-Innovation initiative (http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/index_en.htm) which is part of the Competitiveness and Innovation Framework Programme, CIP (<http://ec.europa.eu/cip/>).

Certificering af entreprenører

Entreprenører kan certificeres til at efterleve de krav der omfatter skovarbejdet.

Det letter skovejerens arbejdsbyrde med at overholde standarderne for certificering.

Mange skovejere overvejer at få certificeret deres skov. Den vigtigste årsag er nok at efterspørgslen på certificeret råtræ er stigende og er et krav fra en del købere. I nogle tilfælde betales der en bedre pris for certificeret træ. Endelig giver certificering en mulighed for at vurdere driften og sikre optimale forhold for miljø mv.

Det har hidtil i høj grad været større skovejere som er blevet certificeret. De mindre privatejede skove har været tilbageholdende, bl.a. fordi de mangler den tekniske viden til at sikre sig, at entreprenøren følger certificeringskravene.

Det er baggrunden for at certificeringsfirmaet NEPCon nu tilbyder serviceydelser indenfor et nyt system til certificering af skoventreprenører. Målet har været at udarbejde forenklede regler for små skovejere til at uddelegere driftsopgaver og opnå certificering. Det vil gøre det både lettere og billigere for private småskovejere at blive certificeret.

Systemet er udviklet i samarbejde mellem 5 europæiske lande og blev præsenteret på en workshop i Ringe 11. november. Deltagerne besøgte senere Holstenshuus ved Fåborg som netop er blevet certificeret efter såvel PEFC's som FSC's standarder.

Både PEFC og FSC

Entreprenører kan nu blive certificeret, således at det sikres at de i deres arbejde opfylder kravene i

Certificering kræver at der kun køres på permanente spor, og de indlægges her ved 1. tyndning. Skovningsmaskinen indlægger spor med 20 meters mellemrum, og på tilbagevejen tager den krukker.

henhold til enten PEFC- eller FSC-ordningen – eller begge.

Som en del af projektet er standarderne for PEFC og FSC gennemgået. Kravene er opdelt i de dele som er relevante for skovejeren og de dele som skoventreprenøren står for i forbindelse med sit arbejde. Resultatet er to understandarder. Boks 1 viser hvilke krav entreprenøren skal opfylde.

Der er mange fællestræk ved de to typer af certificering. For at lette arbejdet for entreprenøren er de to systemer sammenskrevet således at det fremgår hvad der er fælles, og hvad der er specielle krav for et af de to systemer.

Den ny metode

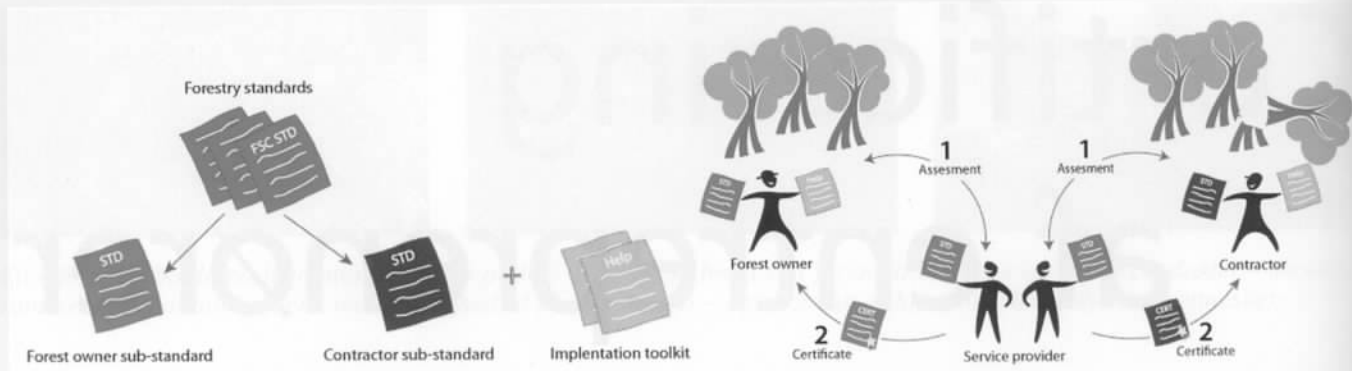
Skovejeren har (stadig) det overordnede ansvar for at kravene til certificeringen overholdes.

Entreprenøren certificeres efter de krav, som knytter sig direkte til de opgaver, han udfører. Han får et certifikat som bevis på at han overholder de certificeringsregler som er relevante for hans arbejde.

Med mellemrum vil NEPCon dokumentere at han kender reglerne og ved hvordan de overholdes. Der laves desuden stikprøver i felten for at kontrollere, at reglerne også følges i praksis.

Skovejeren får med sin certificering belæg for at han overholder de certificeringsregler som han selv har det direkte ansvar for, såvel som de områder som entreprenøren i praksis gennemfører. Han får også et certifikat og kan nu sælge sit træ som enten FSC eller PEFC certificeret.

Systemet med delte opgaver indenfor certificeringskravene er ble-

Kravene til certificering er opdelt i to kravlister for skov-
ejer, hhv. entreprenør.

Serviceudbyderen bedømmer skovejeren (tv.) og skov-
entreprenøren (th.) ud fra hver sin kravliste (1), og de
får hver sit certifikat (2). Entreprenørens certifikat er et
SmartLogger certifikat som er uafhængigt af FSC og PEFC.

vet afprøvet i vinteren 2010 af ud-
valgte entreprenører og skovejere.
Entreprenørerne har erfaret, at de
et langt stykke ad vejen allerede op-
fylder de krav FSC og PEFC stiller.

Fordele

Systemet letter arbejdet for sko-
vejeren. Han skal ikke længere
gennemgå alle reglerne med entre-
prenøren før arbejdet går i gang,
og han skal ikke møde op mens
arbejdet udføres for at sikre sig at
reglerne bliver fulgt.

Fordelene for entreprenøren er
bl.a. at: han kan dokumentere at
han kan udføre et arbejde i over-
ensstemmelse med FSC's og PEFC's
krav. Han kan dokumentere at han
er under løbende kvalitetskontrol.
Endelig har han mulighed for at op-
timere sine arbejdsgange og bidrage
til bedre miljø.

Selv om systemet er udviklet til
mindre skovejere uden egen admini-
stration vil det måske også være en
fordel for større ejere. I hvert fald
gav statsskovfoged Asger Pedersen
udtryk for at det kunne blive en
lettelser for ham, når han skal lave
aftaler med private entreprenører.

Hvad nu, hvis...

Et nyt system medfører uundgåeligt
en række spørgsmål:

Er en certificeret skovej-
er tvunget til at anvende en certifice-
ret entreprenør?

Nej, han kan bruge alle de en-
treprenører han ønsker. Men hvis
entreprenøren ikke har certifikat
skal skovejeren gennemgå de regler
der vedrører skovarbejdet, han skal
overvåge arbejdets udførelse, og han
risikerer at miste certifikatet hvis en-

Boks 1. Entreprenøren skal overholde krav om

1. *Skovens foryngelse*, herunder plantning, såning, opretholdelse af et permanent skovdække, minimering af jordbearbejdning og begrænsning af brugen af ikke-hjemmehørende træarter.
2. *Skovens struktur*, herunder bevarelse af skovklimaet, fremme af naturlig succession og fleretagerede blandingsbevoksninger, udpegning af træer til naturligt forfald samt etablering og bevarelse af skovbryn.
3. *Produktion og økonomi*, herunder oparbejdning og transport af træ, overholdelse af indgåede kontrakter, anvendelse af skånsomme hugst-, transport- og foryngelsesteknikker, minimering af affald, håndtering af hugstaffald, begrænsning af færdslen med tungt maskinel, anvendelse af miljøvenligt maskinel og teknologi, anlæggelse af permanente udslæbnings- og kørespor samt forebyggelse af erosion og sedimentering af vandløb som følge af arbejde i skoven.
4. *Natur- og miljøbeskyttelse, vildt, friluftsliv og kulturhistorie*. Det indebærer hensyntagen til nøglebiotoper samt sjældne og truede arter, evaluering af udførte opgaver, opbevaring og bortskaffelse af kemikalier og ikke organisk affald, vedligeholdelse af maskiner og andet teknisk udstyr, begrænsning af brugen af pesticider, begrænsning af brugen af og monitorering med biologiske bekæmpelsesmidler, udarbejdelse af brandbeskyttelsesplaner, overholdelse af forbud mod konvertering af skov og opbevarelse af fortegnelser over hugstaktiviteter.
5. *Skovens socialøkonomiske funktioner og forhold*, herunder dialog med lokalsamfundet, skiltning og afspærring af veje og stier samt annoncering i dagblade i.f.m. skovarbejde, løsning af konflikter med naboer, overholdelse af sikkerhedsprocedurer, arbejdsskadeforsikring samt overholdelse af national lovgivning og konventioner om sikkert arbejdsmiljø og arbejdstagerrettigheder.
6. *Planlægning og dokumentation*, herunder gennemgang af opgavebeskrivelse med skovejeren, hensyntagen til produktion af ikke-tømmerbase-rede produkter som jagt, vand, rekreation og fiskeri samt udarbejdelse af en plan for skovarbejdetes sundhed og sikkerhed.
7. *Kompetencekrav*, herunder uddannelse af skovarbejdere og maskinførere.
8. *Sporbarhedskrav*, herunder adskillelse af certificeret og ikke-certificeret træ, korrekt angivelse af certificeringsstatus af træ på salgs- og transportdokumenter, mærkning og identificering af FSC certificeret materiale, korrekt udarbejdelse af skovnings-, salgs- og transport-dokumenter samt udarbejdelse og opbevaring af oversigter over salg af certificeret materiale.
9. *Overholdelse af lovgivning*, herunder kendskab til og overholdelse af national skovlovgivning og internationale bindende aftaler.

Boks 2. CeFCo projektet

CeFCo projektet har haft til formål at udvikle en model for certificering af skoventreprenører. Det er støttet af Skov- og Naturstyrelsen samt EU. Det gennemføres i en række lande – Danmark, Spanien, Sverige, Bulgarien og Portugal.

I Danmark er det sket i samarbejde mellem NEPCo (som bl.a. udfører certificering af skovejendomme og træindustrier), Dansk Skoventreprenør Forening og De Danske Skovdyrkerforeninger.

Læs mere på www.cefcoproject.org

treprenøren ikke følger standarden.

Hvis entreprenøren er certificeret og skovejeren ikke er, kan træet så sælges som certificeret?

Nej. Entreprenøren skal kun opfylde en del af de krav der ligger i standarderne, mens skovejeren står for andre dele. Det skovede træ kan derfor ikke sælges som certificeret.

Er det dyrere at bruge en certificeret entreprenør?

Nej. Certificering som sådan koster lidt på bundlinjen. Skovarbejdet kan ikke altid udføres teknisk optimalt (fx skal kørslen ske på bestemte spor), og hugsten bliver en smule lavere (der skal efterlades nogle træer til forfald, der skal udlægges urørt skov mv.).

Har man besluttet sig for certificering må det dog forventes at det er en fordel at anvende en certificeret entreprenør, fordi han har rutinen i at overholde standarderne. Skovejeren sparer også tid fordi han ikke skal sætte entreprenøren ind i reglerne og overvåge arbejdet.

Hvad gør entreprenøren hvis han får besked på at udføre handlinger han mener ikke svarer til standarderne?

Der kan være forskellige fortolkninger af standarderne. Hvis ikke man kan snakke sig til rette kan man kontakte sin certificeringsudbyder – PEFC Danmark eller FSC Danmark – for at få en afklaring.

Hvis problemet stadig ikke løses, kan entreprenøren følge skovejeren anvisninger. I så fald kan han vælge at få dokumentation for den opgave han har fået pålagt. Så vil det være skovejeren som skal forklare sin beslutning ved den årlige auditering, og entreprenøren vil ikke få påtale.

Boks 3. Status for certificering

I starten af 2010 var der på verdensplan certificeret 350 millioner ha skov – svarende til 17 pct. af verdens produktionsskove – efter FSC eller PEFC, eller begge.

PEFC

I Danmark var der pr. 3.6.10 certificeret 228.615 ha efter PEFC. 7 ejendomme er enkeltcertificeret, den største er Skov- og Naturstyrelsen med 188.125 ha. Der er 7 paraplyorganisationer som har lavet gruppecertificering af 101 ejendomme på i alt 34.256 ha. www.pefc.dk > Statistik

På verdensplan er der pr. november 2010 certificeret 232 mio. ha, fordelt på 456.000 ejere i 34 lande. Der var desuden udstedt over 7.500 sporbarheds (CoC) certifikater. www.pefc.org > About PEFC

FSC

I Danmark har FSC certificeret statsskovene, skovene ejet af tre kommuner (Vejle, Fredericia og Århus) samt Barritskov Gods. De Danske Skovdyrkerforeninger er foreløbig den eneste paraplyorganisation, som tilbyder FSC gruppecertificering i Danmark. www.fsc.dk > Hvad er FSC

På verdensplan var der pr. november 2010 certificeret 134,2 mio. ha fordelt på 1.018 certifikater i 81 lande. Der var desuden udstedt over 19.000 sporbarheds (CoC) certifikater. www.fsc.org > About FSC

Hvad gør man hvis entreprenøren ikke har overholdt kravene i certificeringen ved et bestemt skovarbejde?

Han må sikre at reglerne overholdes i fremtiden, ellers løber han en risiko for at miste sit certifikat.

Skovejeren har det overordnede ansvar for driften og må i værste fald finde en anden entreprenør for fortsat at kunne sælge sit træ som certificeret.

sf

Lad os jævne vejen for Dem

Levering og udlægning af grus, sten og andre vejmaterialer direkte fra lastbil med patentanmeldt vejafrettermaskine.

- * Vi udlægger sorterede materialer i lag, 1-20 cm i profil.
- * Vi jævner veje, hvis overflade er grus, i profil.
- * Vi kan begrænse udlægningen til sporene.
- * Vi udlægger Deres egne materialer eller leverer materialer.
- * Udlægningen kræver ikke mandskab ud over føreren af lastbilen – så arbejdet kan klares uden Deres medvirken.
- * Med metoden opnås en fin jævn vej – hurtigt og billigt.
- * Tilbud uden forbindelse.
- * Vi kommer over hele landet.

Hyllede Vognmandsforretning

Svend Petersen
Møllevej 88, Hyllede - 4883 Rønnede
Telefon 5672 5077 - Fax 5672 5671

Vi sender de bedste ønsker om en glædelig jul og et lykkebringende nytår.
Vi takker samtidig for det gode samarbejde i det forløbne år.

Nobilis på 45 år er skovet, og der er efterladt nogle ældre nåletræer i baggrunden. Nu skal der plantes douglasgran.

Holstenshuus med PEFC og FSC

Holstenshuus ved Fåborg er netop blevet certificeret. Kravene er ved at blive indarbejdet i skovdriften.

Deltagerne på seminaret i Ringe var om eftermiddagen på Holstenshuus ved Fåborg for at se hvordan certificering opfyldes i praksis.

- Vi er blevet certificeret efter både PEFC og FSC pr. 1.9.10, fortalte skovejner Ditlev Berner. Vi skulle have en ny driftsplan, og vi havde lige fået lavet en Grøn Driftsplan gennem Skovdyrkerforeningen.

- Undervejs besluttede vi at søge skoven certificeret. Vi sammenlignede vores praksis med kravene i certificeringen. Vi fandt at der kun var små forskelle, og derfor var det ret let at opfylde kravene.

- Vi mener markedet går i den retning, og vi kan også se et behov for at dokumentere vores skovdrift over for omverdenen.

Ung bøg

Det første sted vi besøgte var en plantning af bøg fra 1990 med selv-sået ær, birk og lærk. En maskine fra Svanninge Skovservice var i

gang med 1. tyndning med en fælde-bunkelægger. Han lagde spor ind med 20 meters mellemrum, og på tilbagevejen fjernede han de værste krukker i mellemrummene. (Se foto i forrige artikel).

Der var faldet en del regn i den senere tid, og man havde valgt at sætte maskinen ind i denne bevoksning, fordi terrænet er ret kuperet. I de flade dele af skoven ville det være svært at køre uden at lave dybe spor.

- Vi lægger spor ind med 20 meters mellemrum, fordi kranen rækker 10 m. Det har været praksis i

Selvfornyelse af bøg fra 1996 som er startet langsomt på grund af tæt skærm og kraftigt vildttryk. Tv. startet under hegn, th. startet uden hegn.

mange år at lægge spor ind så selvskoverne kunne komme ind og arbejde. Vi afmærker ikke sporene på kortet for de er jo meget synlige.

- Certificeringen kræver at sporene er permanente, sagde Jan Peter Feil fra NEPCon. Det er ikke nødvendigt at afmærke dem lige nu, men når vi kommer op omkring 60-70 år bliver det meget svært at se hvor de ligger.

Ditlev Berner oplyste at der aflægges i flis i tyndingen, og at den giver et overskud på omkring 10 kr/m³. Certificeringen betyder at der opnås en merpris på 5% ved salg af flisen.

Entreprenøren følte ikke at certificeringen betød noget særligt ekstraarbejde her. Han har fået kort hvor opgaven er markeret, og på kortet er vist nøglebiotoper mv.

Nobilis til douglas

Det næste sted var en skråning hvor nobilis på 45 år netop var skovet. Bevoksningen var ikke egnet til klip, fordi det var for stejlt, og grøntet var ringe.

Certificeringen kræver at der findes 3-5 træer pr. ha til forfald. Der er efterladt nogle ældre nåletræer – weymouthsfyr, tsuga og cryptomeria – som stod i kanten af den gamle bevoksning.

Der skal nu plantes douglasgran. Formålet er at indbringe lidt nåletræ i et større bøgeområde. Douglasen kan følge de omgivende bøge i omdriften, og den er stabil og lokalitetstilpasset så den formentlig kan forynge sig på stedet.

Hugstaffaldet fra nobilisen skal nu flises, og den bedste flis vil man få ved at lade det ligge sommeren

over og tørre. Men da douglas kun kan forårsplantes kan den ny kultur først anlægges i foråret 2012. I så fald vil der være kommet en del ukrudt inden – og der må ikke sprøjtes i kulturen. Ditlev Berner havde ikke endnu afgjort hvordan han ville gribe sagen an.

Selvfornyelse

Det sidste sted var en ældre bøgebevoksning hvor der var startet en selvfornyelse i 1996. Den var startet langsomt, fordi skærmen er ret tæt, og dyrene havde ædt meget.

Efter en årrække rejste man hegn på den ene del som står på en skråning – og her var der nu et meget stort plantetal. Den anden del på et mere jævnt terræn var siden kommet med. Den var lavere, men plantetallet var også noget lavere.

Foryngelsen var ikke blevet så høj endnu. Derfor var der ikke lavet

spor, men det kunne stadig laves billigt med en grenknuser. Medmindre man da valgte den samme løsning som på det første punkt – at vente indtil træerne er 8-10 m.

Entreprenøren

Peter Frederiksen fra Svanninge Skovservice var med og blev spurgt hvorfor han har valgt at blive certificeret til FSC- og PEFC-drift.

- Jeg tror det er fremtiden for dansk skovbrug. Jeg vil udvikle selskabet i den retning, for på et tidspunkt bliver det nødvendigt at vi er certificeret, og flere af mine kunder er i dag certificeret efter PEFC.

- Jeg synes også det er spændende at certificeringen betyder at jeg nu kan sætte mit præg på skoven på nogle punkter.

sf

L.K. SKOVSERVICE

v/ skoventreprenør Lars Kildsgaard

TOTAL ENTREPRISE

SKOVBRUG

JULETRÆER

TLF. 8684 8133 • BIL 4018 4481 • FAX 8684 8177

lkskovservice@mail.tele.dk • ENGETVEDVEJ 3 • 8653 THEM